

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. Małgorzata Omilanowska

BAK/534/15

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2015 r.

Pan dr Piotr M.A. Cywiński
Dyrektor
Państwowego Muzeum Auschwitz – Birkenau
w Oświęcimiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ (dalej: *ustawa o kontroli*) w terminie od 4 do 8 maja 2015 r. przeprowadzono kontrolę w Państwowym Muzeum Auschwitz – Birkenau w Oświęcimiu (dalej: Muzeum).

Kontrola obejmowała prawidłowość wykorzystania dotacji oraz realizacji zadania pn. „Prace budowlane, modernizacyjne i adaptacyjne w obiektach Muzeum” (umowa Nr DF-V/29/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r.).

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały na podstawie upoważnienia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nr 8/2015 z dnia 27.04.2015 r. przez Edytę Zbróg - głównego specjalistę Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w siedzibie Muzeum, ul. Więźniów Oświęcimia 20, 32-603 Oświęcim.

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 *ustawy o kontroli*, przekazuje Panu Dyrektorowi Wystąpienie pokontrolne.

Stwierdzono, że zadania inwestycyjne w ramach dotacji celowej zostały zrealizowane, a wydatki zostały poniesione legalnie i gospodarnie. Dane wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania były zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej. Prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami zostało udzielone zamówienie publiczne. Nieprawidłowości stwierdzono w zakresie niezgodnego z przeznaczeniem oraz w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami wykorzystania części dotacji celowej.²

Dyrektorem Muzeum był pan Piotr M.A. Cywiński.

W 2013 r. Muzeum otrzymało dotację celową na wydatki inwestycyjne ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zadanie pn. *Prace budowlane, modernizacyjne i adaptacyjne w obiektach Muzeum* w kwocie 3.500.00,00 zł. Dotacja została przyznana na podstawie umowy nr DF-V/29/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r. oraz aneksu nr 1 z dnia 19.12.2013 r. na następujące zadania:

1. Poprawa infrastruktury obsługi turystycznej Muzeum – Centrum Obsługi Odwiedzających w kwocie 861.000,00 zł (§ 6220), w tym: na projekt budowlany w kwocie 80.000,00 zł oraz na dokumentację wykonawczą w kwocie 781.000,00 zł.
2. Zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektów Muzeum (instalacja systemu SAP, nadzory) w kwocie 2.639.000,00 zł (§ 6560).

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092

² Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego stosuje 3 stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z zastrzeżeniami, negatywna. W przypadku niniejszej kontroli skorzystano z możliwości zastosowania innej niż stosowana skala ocen i dokonano oceny opisowej.

Środki finansowe w kwocie 3.500.000,00 zł zostały przekazane na rachunek bankowy Muzeum w § 6220 w dniach: 12.04.2013 r. (28.290,00 zł), 12.11.2013 r. (44.280,00 zł), 27.12.2013 r. (788.430,00 zł) oraz w § 6560 w dniach: 5.09.2013 r. (1.228.790,00 zł), 12.09.2013 r. (10.660,00 zł), 25.10.2013 r. (867.620,00 zł), 12.11.2013 r. (453.100,00 zł), 27.12.2013 r. (78.830,00 zł) i zapewniały terminową realizację zadań.

Ze sprawozdania z realizacji zadania z dnia 30.01.2014 r. wynika, że z powyższej dotacji wykorzystano kwotę 3.057.850,41 zł, kwota 442.149,59 zł została zwrócona na rachunek Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: MKiDN), w tym niewykorzystana dotacja w kwocie 312.982,10 zł (14.01.2014 r.) oraz podatek od towarów i usług w łącznej kwocie 129.167,49 zł.

Stwierdzono, że pobrana przez Muzeum wysokość dotacji była nieadekwatna do faktycznych potrzeb i zaciągniętych zobowiązań finansowych. Ostatnia transza dotacji została pobrana w wysokości wyższej niż niezbędna na finansowanie dotowanego zdania. Muzeum, pomimo tego, iż dysponowało wiedzą o zakresie wykonanych prac i szacunkowych zobowiązaniach finansowych w ramach kosztów kwalifikowalnych obu zadań nie zmniejszyło całkowitego kwalifikowalnego kosztu zadania realizowanego ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w aneksie zawartym w dniu 19.12.2013 r. do umowy nr DF-V/29/PG/2013. W dniu 27.12.2013 r. wpłynęła na rachunek Muzeum ostatnia transza dotacji w kwocie 867.260,00 zł, natomiast w dniu 14.01.2014 r. Muzeum zwróciło na rachunek MKiDN niewykorzystaną dotację w kwocie 312.982,10 zł.

Muzeum zrealizowało oba zadania inwestycyjne. Ze środków dotacji MKiDN sfinansowano dokumentację wykonawczą dla planowanej inwestycji oraz wydatki za złożenie wniosku o wydanie pozwolenia na budowę i uzyskanie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę (zadanie pn. *Poprawa infrastruktury obsługi turystycznej Muzeum – Centrum Obsługi Odwiedzających*) oraz wykonanie sygnalizacji pożaru SSP w obiektach zabytkowych wraz z budową kanalizacji kablowej oraz nadzorami archeologicznym i inwestorskim (zadanie pn. *Zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektów Muzeum*).

Badaniem objęto wszystkie faktury VAT sfinansowane z dotacji MKiDN wykazane w sprawozdaniu z realizacji zadania. W wyniku przeprowadzonej kontroli dokumentów źródłowych oraz po analizie przedłożonych przez Dyrektora Muzeum wyjaśnień³ stwierdzono iż:

1. Niezgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie Nr DF-V/29/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r. oraz aneksie nr 1 z dnia 19.12.2013 r. wydalkowano dotację na:
 - a) uzyskanie uzgodnień, przygotowanie i złożenie wniosku o pozwolenie na budowę dla inwestycji „Centrum Obsługi Odwiedzających” w kwocie 69.584,60 zł (faktury VAT nr: 22/2013 z dnia 31.07.2013 r. i 38/2013 z dnia 10 grudnia 2013 r. do umów nr: 8/Kon//RB/2012 r. z dnia 2.03.2012 r. i 57/Kon//RB/2012 z dnia 3.12.2012 r.)⁴. Ww. faktury VAT zostały wykazane w rozliczeniu dotacji w ramach zadania pn. „*Poprawa infrastruktury obsługi turystycznej Muzeum – Centrum Obsługi Odwiedzających – projekt budowlany (pozycja 1a szczegółowego zakresu prac §1 aneksu z dnia 19.12.2013 r.)*” pomimo, że dotyczyły kosztów związanych z uzyskaniem niezbędnych uzgodnień, opinii materiałów do wniosku o pozwolenie na budowę, złożenia wniosku w imieniu zamawiającego o uzyskanie pozwolenia na budowę oraz doprowadzenie do uzyskania przez zamawiającego prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę.
Planowany zakres rzeczowy prac w programie inwestycji na 2013 rok wskazany przez Kontrolowanego określał jeden z etapów inwestycji - II fazę projektową składającą się z projektu budowlanego dla inwestycji pod nazwą „*Poprawa infrastruktury obsługi turystycznej Muzeum – Centrum Obsługi Odwiedzających wraz z uzyskaniem decyzji pozwolenia na budowę dla projektowanej inwestycji*”, natomiast w umowie nr DF-V/29/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r. i aneksie nr 1 z dnia 19.12.2013 r. zakres prac został zawężony do projektu budowlanego. Ponadto, Muzeum przed etapem realizacji inwestycji w 2013 r. wykonało i poniosło

³ Wyjaśnienia pana Piotra M.A. Cywińskiego Dyrektora Państwowego Muzeum Auschwitz – Birkenau w Oświęcimiu z dnia 12 maja 2015 r.

⁴ Przedmiotem umowy nr 8/Kon//RB/2012 r. z dnia 2.03.2012 r. jest wykonanie dokumentacji realizowanej inwestycji budowlanej Centrum Obsługi Odwiedzających, przedmiotem umowy nr 57/Kon//RB/2012 z dnia 3.12.2012 r. jest rozszerzenie zakresu ww. dokumentacji projektowej z umowy nr 8/Kon//RB/2012 r. z dnia 2.03.2012 r. o obiekty, urządzenia, sieci i instalacje wchodzące w skład tworzonego Zintegrowanego Systemu Zabezpieczeń.

wydatki z tytułu wykonania projektów budowlanych, zgodnie z postanowieniami umów nr 8/Kon//RB/2012 r. z dnia 2.03.2012 r. i nr 57/Kon/RB/2012 z dnia 3.12.2012 r.

- b) budowę kanalizacji kablowej w kwocie netto 597.239,81 zł wraz z niepodlegającym odliczeniu podatkiem od towarów i usług sfinansowanym z dotacji od faktur VAT nr: 1/M/10/2013 z dnia 14.10.2013 r., 7/M/08/2013 z dnia 29.08.2013 r., 1/M/12/2013 z dnia 2.12.2013 r. do umowy nr 9 Kon/2013 z dnia 3.06.2013 r. w przedmiocie wykonania instalacji systemu sygnalizacji pożaru (SSP) w obiektach zabytkowych Państwowego Muzeum Auschwitz – Birkenau w Oświęcimiu wraz z budową kanalizacji kablowej oraz zapewnieniem nadzoru archeologicznego.⁵ Powyższe faktury VAT zostały wykazane w rozliczeniu dotacji w ramach zadania pn. „Zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektów Muzeum – instalacja systemu SAP, nadzory” (pozycja 2a szczegółowego zakresu prac §1 aneksu z dnia 19.12.2013 r.)⁶ pomimo, iż dotyczyły wydatków związanych z wykonaniem kanalizacji kablowej wraz ze studniami. Planowany zakres rzeczowy prac w programie inwestycji na 2013 rok wskazany przez Kontrolowanego przewidywał budowę kanalizacji kablowej, natomiast w umowie nr DF-V/29/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r. i aneksie nr 1 z dnia 19.12.2013 r. został on zawężony do instalacji systemu SAP, nadzorów.

Zastrzeżenia kontroli w zakresie nieprawidłowego wydatkowania dotacji opisane w pkt 1a-b dotyczą nieuwzględnienia wykonanych prac, wynikających z okazanych dowodów księgowych w sporządzonym aneksie nr 1 z dnia 19.12.2013 r. do umowy nr DF-V/29/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r. Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ dotacje udzielone z budżetu państwa wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1.

2. Ewidencja księgowa prowadzona była w sposób czytelny oraz zgodnie z § 4 ust. 1 umowy nr DF-V/29/PG/2013 z dnia 11.02.2013 r., wydatki na zadanie pn. „Poprawa infrastruktury obsługi turystycznej Muzeum – Centrum Obsługi Odwiedzających” zostały zaksięgowane na koncie zespołu 080 – środków trwałych w budowie, realizacja całej inwestycji przewidziana jest na lata 2016-2019. Zadanie pn. „Zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektów Muzeum” zostało zakończone i oddane do użytkowania w dniu 31.12.2013 r. Na wszystkich fakturach VAT zamieszczone zostały sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, zatwierdzenia do zapłaty oraz informacje o sfinansowaniu wydatków ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (bez wskazania sfinansowanej z dotacji kwoty).
3. Kontroli poddano prawidłowość stosowania procedur określonych przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ w odniesieniu do zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego pn. Wykonanie instalacji systemu sygnalizacji pożaru w obiektach zabytkowych Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu wraz z budową kanalizacji kablowej oraz zapewnieniem nadzoru archeologicznego (postępowanie nr 9/145286/Kon/2013). Wartość udzielonego zamówienia wynosiła 2.015.350,00 zł netto, 2.478.880,50 zł brutto (umowa nr 9/KON/2013 z dnia 3.06.2013 r.). W przedmiotowym postępowaniu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, wnoszę o:

1. Zwrot do budżetu dotacji celowej wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z należnymi odsetkami w wysokości:

⁵ W wykazie dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków wykazano faktury VAT nr: 1/M/10/2013 z dnia 14.10.2013 r., 7/M/08/2013 z dnia 29.08.2013 r., 1/M/12/2013 z dnia 2.12.2013 r. do umowy nr 9 Kon/2013 z dnia 3.06.2013 r. w kwotach netto wraz z podatkiem VAT niepodlegającym odliczeniu. W powyższych fakturach nie zostały wyszczególnione ceny za wykonanie sygnalizacji SSP, kanalizacji kablowej, nadzór archeologiczny oraz za montaż stanowisk klienta, co jest niezgodne z § 4 ust. 15 umowy nr 9/Kon/2013 z dnia 3.06.2013 r.

⁶ Dz. U. tj. 2013 poz. 885 ze zm.

⁷ Dz. U. z 09.08.2013 roku, poz. 907.

- a) 69.584,60 zł w ramach zadania pn. „Poprawa infrastruktury obsługi turystycznej Muzeum – Centrum Obsługi Odwiedzających”,
- b) 597.239,81 zł wraz z niepodlegającym odliczeniu podatkiem od towarów i usług sfinansowanym z dotacji w ramach zadania pn. „Zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektów Muzeum.”
2. Zwiększenie nadzoru na przygotowywaniem i realizacją inwestycji w celu zapewnienia prawidłowego wykorzystania środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w szczególności staranne sporządzanie umów dotacyjnych, tak aby ich treść była precyzyjna, jednoznaczna i odzwierciedlała stan faktyczny planowanych prac oraz dokonywanie wydatków zgodnie z preliminarem kosztów określonym w umowie dotacyjnej.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 *ustawy o kontroli*, zwracam się do Pana Dyrektora o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego Wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 *ustawy o kontroli* od Wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Wyrobiec